

Život Cirkvi

Ročník 15

49/2009

KNIŽNICA VIERY

J. Em. KARDINÁLA
JÁNA CHRYZOSTOMA KORCA

Otvorenie knižnice kardinála Korca v Močenku

Učiť sa byť lepšími

Prežívame čas Adventu. Osobne ho mám veľmi rád. Je to čas, hoci krátky, ktorý dýcha prichádzajúcim tajomstvom. Teda aspoň pre tých, ktorí si tento čas nenechajú ukradnúť hučiacimi koledami prekríkujúc tak hlasy pripitých tiež očakávačov Vianoc, alebo nákupnou horúčkou, ktorá sa deň po Vianociach premení na horúčku výpredajovú.

Mám tento čas rád a už niekoľko rokov i napriek náročnosti spovedania si vyberiem niekoľko kníh, ktoré by som rád prečítal.

Priznám sa, že do Ríma sa vraciam veľmi rád. Nielen preto, že som tam prežil 6 rokov štúdií a toto mesto sa stalo mojim druhým domovom. Nielen preto, že je plné dejín a pamiatok. Mám ho rád aj kvôli jeho kníhkupectvám. Vždy, keď večné mesto navštívim, strávim niekoľko hodín i medzi regálmi s knižnými novinkami. Aj z tohto pohľadu je znalosť cudzích jazykov darom, ktorý otvára horizonty. Pri poslednej návšteve som si všimol a prelistoval niekoľko nových titulov. Zaujala ma napríklad kniha, ktorá je súhrnom článkov a spomienok bývalého hovorcu Jána Pavla II. Joaquina Navarro-Vallsa. Ako spomína, po stretnutí Jána Pavla II. s prezidentom Michailom Gorbačovom mu Svätý Otec povedal, že ide o človeka, ktorý si ctí hodnoty. „Ako to viete?“- opýtal sa ho Navarro-Valls. „Ctí si hodnoty a žije pre ne, pretože takíto ľudia o nich nielen hovoria, ale sú ochotní niesť i dôsledky, ktoré z takéhoto života vyplývajú.“ Okrem tejto knihy som si prelistoval i iné a moja kreditná karta prišla o niekoľko desiatok EUR. Priniesol som si i knihu, ktorá zaujímavým a zábavným spôsobom hovorí o „Zlých učiteľoch“. Kniha rozoberá rôznych falošných prorokov dneška od politickej, cez kultúrnu až

po ochranársku sféru. Témy, ktoré väčšinou vyvolávajú medzi kresťanmi negatívne témy prináša spôsobom, ktorý je zábavný, no pritom poučný. Zaujala ma i kniha teologického výkaldu Tolkienovho Pána prsteňov.

A keď som už pri knihách, na jeden hlt som prečítal životný príbeh kňaza, ktorý pred niekoľkými týždňami navštívil Slovensko. Hoci som ho osobne nestretol, vďaka mojim priateľom som od neho dostal jeho životopisnú knihu i s venovaním. Nebolo by na tom na prvý pohľad nič zvláštne- ak by ten kňaz nebol pôvodom Žid a nebol by hluchoslepý. Cyril Axelrod sa narodil ako nepočujúci Žid, ale stal sa katolíckym kňazom. Do troch rokov nevedel chodiť, ale jeho dielo sa nakoniec rozšírilo na všetkých päť kontinentov. Hoci rozprávať začal až ako deväťročný, dnes ovláda 15 jazykov. Vyrástol v režime apartheidu, ale stal sa priekopníkom multirasovej služby. Hoci neskôr prišiel i o zrak, neprestal vidieť to podstatné. Teraz je nepočujúci a nevidiaci, ale to mu nebráni, aby v tichu a tme kráčaľ za svetlom viery. Na konci svojej knihy rozpráva príbeh, kedy chcel potešiť iného hluchoslepeho- Žida, ktorý zostal na istú dobu sám a nemal s kým sláviť šabat. A hoci ten druhý o Cyrilovi vedel len toľko, že je katolíckym kňazom a nevedel nič o jeho židovskej minulosti, ani vo sne by ho nenapadlo, že bude niečo také možné. Cyril doma nachystal všetko potrebné na slávenie šabatu a potom priviedol staručkého Žida. „Odviedol som ho ku stolu a vzal za pravú ruku, aby sa dotkol kipy, striebornej čaše a tácky s macesmi. Zostal zarazený“- píše Cyril Axelrod“. „Vedel, že som katolícky kňaz. A zrazu mal pred sebou pravé židovské jedlo, ktoré som nachystal pre neho. S dojatím ma vzal za ruku a položil si ju na líce. Pocítil som jeho slzy šťastia. Ako sme tak stáli, zalial nás vzájomný pocit veľkej srdečnosti- židovský muž a jeho priateľ, židovský konvertovaný katolícky kňaz.“

Týmto príbehom z knihy Cyrila Axelroda sa dostávam k podstate toho, o čo by som sa s vami, drahí poslucháči, rád podelil. Nezáleží na tom, koľko ton kníh prečítame, ale či z nich dokážeme vydolovať to podstatné. Či nás dokážu motivovať a pozitívne ovplyvniť naše myslenie i konanie. Či nás inšpirujú k tomu, aby sme boli lepšími. A o to ide. Využime čas adventu na to, aby sme boli lepšími. Nie na to, aby sme viac mali, ale aby sme viac boli. Aby to, čo máme, nás robilo lepšími, ako sme.

Prajem vám, drahí poslucháči, požehnaný Advent plný radostného očakávania.

RV, Jozef Kováčik

Benedikt XVI. na Anjel Pána o zmysle liturgického roku: „Kristus sa netýka iba kresťanov“

Vatikán (29. novembra 2009, RV) – Benedikt XVI. sa veriacim, zhromaždeným na Prvú adventnú nedeľu 29. novembra na Námestí sv. Petra vo Vatikáne pred poludňajšou modlitbou Anjel Pána prihovril z okna svojej pracovne týmito slovami:

„Drahí bratia a sestry, v túto nedeľu začíname z Božej milosti nový liturgický rok, ktorý sa prirodzene otvára Adventným obdobím, časom prípravy na Narodenie Pána.

Druhý vatikánsky koncil vo svojej konštitúcii o posvätnéj liturgii hovorí, že Cirkev v ročnom cykle postupne rozvíja celé Kristovo tajomstvo, a to od vtelenia a narodenia až po nanebovstúpenie Pána, po Turíce a po očakávanie blaženej nádeje a Pánovho príchodu. Keď takto pripomína tajomstvá vykúpenia, otvára veriacim bohatstvo spasiteľných činov a zásluh svojho Pána, takže sa v každom čase stávajú istým spôsobom prítomnými, aby sa veriaci dostávali s nimi do styku a napĺňala ich milosť spásy (Sacrosanctum concilium, 102).

Koncil kladie dôraz na skutočnosť, že stredom liturgie je Kristus ako slnko, okolo ktorého sa na spôsob planét pohybujú Preblahoslavená Panna Mária – najbližšie – a ďalej mučeníci a ostatní svätí, ktorí spievajú v nebi dokonalú chválu Bohu a orodujú za nás (tamže, 104).

Toto je realita liturgického roka z pohľadu takpovediac „zo strany Boha“. A zo strany človeka, dejín a spoločnosti? Aký význam môže mať?

Odpoveď nám ponúka práve cesta adventného putovania, na ktorú sme sa dnes vydali. Súčasný svet potrebuje predovšetkým nádej: potrebujú ju rozvojové náro-

dy, ale aj ekonomicky vyspelé. Čoraz viac pozorujeme, že sme na jednej lodi a musíme sa zachrániť všetci spoločne. Predovšetkým keď vidíme, ako sa rúcajú toľké falošné nádeje, uvedomujeme si, že potrebujeme spofahlivú nádej. A tá sa nachádza jedine v Kristovi, ktorý, ako hovorí List Hebrejom, „je ten istý včera i dnes a naveky“ (13, 8).

Pán Ježiš prišiel v minulosti, prichádza v súčasnosti a príde v budúcnosti. On objíma všetky rozmery času, pretože zomrel a vstal z mŕtvych, je „Živý“, má našu ľudskú krehkosť a pritom zostáva navždy a ponúka nám stálosť samotného Boha. Je „telom“ ako my a je „skalou“ ako Boh. Ktokoľvek túži po slobode, spravodlivosti a pokoji, môže sa vzchopiť a zodvihnúť hlavu, pretože v Kristovi je nablízku oslobodenie (porov. Lk 21, 28) - ako čítame v dnešnom evanjeliu.

Môžeme teda povedať, že Ježiš Kristus sa netýka len kresťanov alebo len veriacich, ale všetkých

ľudí, pretože on, ktorý je stredobodom viery, je tiež základom nádeje. A nádej potrebuje ustavične každá ľudská bytosť.

Drahí bratia a sestry, Panna Mária plne stelesňuje ľudstvo, ktoré žije v nádeji založenej na viere v živého Boha. Ona je Pannou adventu: je pevne zasadená v prítomnosti, v tom „dnes“ spásy, vo svojom srdci má všetky minulé prísľuby a je upriamená na ich budúce naplnenie. Vstúpme do jej školy, aby sme naozaj vstúpili do tohto času milosti a radostne a zodpovedne prijali príchod Boha do našich osobných i spoločenských dejín.“

-jb-/ snímka RV

Katechéza Benedikta XVI.: Viliam zo Saint-Thierry a jeho náuka o láske

Vatikán (2. decembra 2009, RV) Drahí bratia a sestry, na jednej z predchádzajúci katechéz som vám predstavil postavu Bernarda z Clairvaux, „medom pretekajúceho doktora“, významnú vedúcu osobnosť 12. storočia. Jeho životopiscom bol jeho priateľ a ctiteľ Viliam zo Saint-Thierry, o ktorom by som chcel hovoriť.

Viliam sa narodil v Liège medzi rokmi 1075 a 1080. Pochádzal zo vznešenej rodiny, bol veľmi inteligentný a obdarený láskou k štúdiu. Navštevoval slávne školy

vtedajších čias, akými boli školy v jeho rodnom meste a v Remeši vo Francúzsku. Bol v osobnom kontakte s Abelardom, učiteľom, ktorý aplikoval filozofiu na teológiu takým originálnym spôsobom, až vyvolal nemalý údiv i odpor. Aj Viliam vyjadril svoje výhrady a podnietil svojho priateľa Bernarda, aby zaujal k Abelardovi postoj.

Odpovedajúc na tajomné a neodolateľné Božie volanie, ktorým je povolanie do zasväteného života, vstú-

pil Viliam do benediktínskeho kláštora v Saint-Thierry v diecéze Remeš. V tých časoch sa veľmi šírila požiadavka na očistenie a obnovenie mníšskeho života, aby sa stal autenticky evanjeliovým. Aj Viliam sa o to pokúšal vo svojom kláštore i v rámci celej benediktínskej rehole. No pri svojom pokuse o reformu narazil na viaceré prekážky, a tak napriek opačnej rade priateľa Bernarda opustil v roku 1135 benediktínske opátstvo, vyzliekol čierny habit a obliekol si biely, aby sa pripojil k cisterciánom zo Signy. Od tej chvíle sa až do smrti v roku 1148 venoval modlitbe a kontemplácii Božích tajomstiev, po ktorej vždy túžil, a písaniu diel duchovnej literatúry, veľmi dôležitých v dejinách mníšskej teológie.

Jedno z jeho prvých diel bolo nazvané *De natura et dignitate amoris* (O povahe a dôstojnosti lásky). V ňom Viliam vyjadril jednu zo svojich základných myšlienok, ktorá má platnosť aj pre nás. Hlavná sila, ktorá hýbe ľudskou dušou – píše –, je láska. Ľudská prirodzenosť vo svojej najhlbšej podstate spočíva v láske. V konečnom dôsledku je každej ľudskej bytosti zverená len jedna úloha: naučiť sa mať rád, milovať úprimne, autenticky a nezištne. No iba v Božej škole môže človek túto úlohu uskutočniť a dosiahnuť cieľ, pre ktorý bol stvorený. Viliam preto píše: „Umenie umení je milovať... Lásku v stvorení vzbudil Stvoriteľ prírody. Lásku je silou duše, ktorá ju ako prirodzené závažie ťahá na miesto a k cieľu, ktoré sú jej vlastné“ (*La natura e la dignità dell'amore*, 1 PL 184, 379).

Naučiť sa milovať si vyžaduje dlhú a náročnú cestu, ktorú Viliam delí na štyri etapy, zodpovedajúce štyrom obdobiam veku človeka: detstvu, mladosti, zrelosti a starobe. Na túto cestu sa človek musí vydať prostredníctvom účinnej askézy a silnej sebakontroly, aby sa zbavil každého nezriadeného citu, každého podľahnutia egoizmu a ujednotil vlastný život v Bohu, zdroji, cieľi a sile lásky, až po dosiahnutie vrcholu duchovného života, ktorý Viliam nazýva „múdrosťou“. Na konci tejto asketickej cesty človek okúsi nesmierny pokoj a nehu. Všetky ľudské schopnosti – inteligencia, vôľa, city – spočinú v Bohu, poznávanom a milovanom v Kristovi.

Aj v ďalších dielach Viliam hovorí o tomto radikálnom povolaní lásky k Bohu, ktoré predstavuje tajomstvo úspešného a šťastného života. Opisuje ho ako neprestajnú a rastúcu túžbu, ktorú vzbudil v srdci človeka sám Boh. V jednej meditácii hovorí, že „objektom tejto lásky je Lásku s veľkým ‚L‘, totiž Boh. To on sa vlieva do srdca toho, kto miluje, a robí ho schopným prijať ju. Daruje sa do sýtosti a takým spôsobom, že tou sýtosťou túžba nemizne. Takýto vzlet lásky je završením človeka“ (*De contemplando Deo* 6, passim, SC 61 bis, s. 79 - 83).

Udivujúce je, aký veľký význam pripisuje Viliam citovému rozmeru, keď hovorí o láske. Naše srdce je predsa telesné, drahí priatelia, a keď milujeme Boha, ktorý je samotnou Láskou, ako nevyjadriť tento vzťah s Pánom aj našimi ľudskými citmi, ako je neha, vnímavosť, ohľaduplnosť? Sám Pán, keď sa stal človekom, nás chcel milovať telesným srdcom!

Podľa Viliama má láska aj ďalšiu dôležitú vlastnosť: osvetľuje rozum a umožňuje lepšie a hlbšie poznať Boha a v Bohu ľudí i udalosti. Poznanie, ktoré pochádza zo zmyslov a z rozumu, redukuje, no neodstraňuje odstup medzi subjektom a objektom, medzi ja a ty. Láska však vytvára príťažlivosť a spoločenstvo až do tej miery, že dochádza k premene a asimilácii medzi milujúcim subjektom a milovaným objektom. Tento vzájomný cit a sympatia teda umožňujú oveľa hlbšie poznanie ako to, ktoré sa dosahuje len pomocou rozumu. Tým sa vysvetľuje povestný Viliamov výrok: „*Amor ipse intellectus est*“ – Sama láska je princípom poznania. Drahí priatelia, spýtajme sa: nedeje sa práve toto v našom živote? Či nie je pravda, že skutočne poznávame len toho a to, koho a čo milujeme? Bez istej sympatie nemôžeme poznať nikoho a nič! A to platí predovšetkým pre poznanie Boha a jeho tajomstiev, ktoré presahujú schopnosť nášho rozumu porozumieť. Boha poznávame, ak ho milujeme!

Súhrn myslenia Viliama zo Saint-Thierry sa nachádza v dlhom liste adresovanom kartuziánom z Mont-Dieu, ktorých často navštevoval a ktorých chcel povzbudiť a potešiť. Učený benediktín Jean Mabillon už v roku 1690 dal tomuto listu príznačný názov: *Epistola aurea* (Zlatý list). Učenie o duchovnom živote, ktoré je v ňom obsiahnuté, je naozaj veľmi cenné pre všetkých, ktorí túžia rásť v spoločenstve s Bohom, vo svätosti.

V tomto traktáte Viliam predkladá duchovnú cestu v troch etapách. Hovorí, že treba prejsť od človeka „živočíšneho“ k „rozumnému“, aby sa napokon mohlo dospieť k „duchovnému“. Čo chce autor povedať týmito tromi výrazmi?

Na začiatku človek prijíma predstavu života inšpirovaného vierou úkonom poslušnosti a dôvery. Potom sa v procese zvnútorňovania, pri ktorom hrajú dôležitú úlohu vôľa a rozum, viera v Krista prijíma ako hlboké presvedčenie, a napokon sa zakúša harmonický súlad medzi tým, čo sa verí a dúfa, a tými najtajnejšími túžbami duše, naším rozumom a našimi citmi. Takto sa dosahuje dokonalosť duchovného života, keď sú skutočnosti viery zdrojom vnútornej radosti a opravdivého a uspokojujúceho spoločenstva s Bohom. Žije sa len v láske a pre lásku.

Viliam zakladá túto cestu na jasnej predstave o človeku, inšpirovanej gréckymi otcami, predovšetkým Origenom, ktorí odvážnym jazykom učili, že povolaním človeka je stať sa takým ako Boh, ktorý ho stvoril na svoj obraz a podobu. Obraz Boha prítomný v človeku pobáda človeka k čoraz väčšej podobnosti, teda k čoraz plnšiemu stotožneniu svojej vôle s Božou vôľou. K takejto dokonalosti, ktorú Viliam nazýva „jednotou ducha“, nemožno dospieť len osobným úsilím, čo ako úprimným a veľkodušným, pretože nutné je ešte niečo iné. Táto dokonalosť sa dosahuje pôsobením Ducha Svätého, ktorý prebýva v duši a očisťuje, vstrebáva a premieňa na lásku každý podnet a každú túžbu lásky prítomnú v človeku.

„Existuje aj ďalšia podobnosť s Bohom,“ čítame v traktáte *Epistola aurea*, „ktorá sa už nenazýva podobnosťou, ale jednotou ducha, keď sa človek stáva jedno

s Bohom, jedným duchom, nielen jednotou tej istej vôle, ale tak, že už ani nie je schopný chcieť niečo iné. Tak si človek zaslúži nie stať sa Bohom, ale tým, čo Boh je: človek sa milosťou stáva tým, čím je Boh zo svojej prirodzenosti“ (Epistola aurea 262 - 263, SC 223, s. 353 - 355).

Drahí bratia a sestry, tento autor, ktorého môžeme nazvať „spevákom lásky, charity“, nás učí, aby sme v našom živote uskutočnili zásadné rozhodnutie, ktoré dá zmysel a hodnotu všetkým našim ďalším rozhodnutiam: milovať Boha a cez jeho lásku milovať blízkeho - iba tak môžeme dosiahnuť pravú radosť ako predchuť večnej blaženosti. Vstúpme teda do školy svätých, aby sme sa naučili milovať opravdivo a naplno, a tak vstúpili na túto cestu nášho bytia. Spolu s mladučkou sväticou učiteľkou Cirkvi Teréziou od Dieťaťa Ježiša povedzme aj my Pánovi, že chceme žiť láskou. A práve modlitbou tejto svätice končí: „Milujem ťa, a ty to vieš, božský Ježišu! Duch lásky ma zapaluje svojim plameňom. Keď ťa milujem, priťahujem Otca, ktorého moje slabé srdce uchováva, bez možnosti úniku. Ó, Trojica! Si väznená mojou láskou. Žiť láskou tu na zemi znamená darovať sa bezhranične, nežiadať odmenu... kto miluje, nepočíta. Dala som všetko Božskému Srdcu, ktoré preteká nehou! A bežím zľahka. Nemám už nič, a mojím jediným bohatstvom je žiť láskou.“

Preložila Mária Spišiaková

Svätý Otec o sviatosti zmierenia a veľkých spovedníkoch

Vatikán (2. decembra, RV) - Na záver generálnej audiencie v stredu 2. decembra sa Benedikt XVI. prihovoril mladým, chorým a novomanželom. Pripomenul veľké osobnosti svätcov, ktorí mali charizmu vynikajúcich spovedníkov: „Na dnes pripadá 25. výročie vydania apoštolskej exhortácie „Reconciliatio et paenitentia“, ktorá upriamila našu pozornosť na dôležitosť sviatosti zmierenia v živote Cirkvi. Pri tomto významnom výročí chcem pripomenúť niektoré mimoriadne postavy „apoštolov zmierenia“, neúnavných rozdávatel'ov Božieho milosrdenstva: sv. Ján Mária Vianney, sv. Jozef Cafasso, sv. Leopold Mandič, sv. Pio z Pietrelčiny. Ich svedectvo viery a lásky nech vás povzbudí, drahí mladí, zbavovať sa hriechu a plánovať svoju budúcnosť ako obetavú službu Bohu a blížnemu. Vám, drahí chorí, nech v utrpení pomáha milosrdenstvo ukrižovaného Krista. A vy, drahí novomanželia, vytvárajte v rodine atmosféru viery a vzájomného porozumenia. Príklad týchto svätých a oddaných služobníkov Božieho odpustenia nech je pre kňazov - zvlášť v tomto Roku kňazov - ale aj pre všetkých pozvaním k neustálej dôvere v dobrotu Boha, pri pristupovaní k sviatosti zmierenia a jej slávení s dôverou. -jk-

Posolstvo Benedikta XVI. ekumenickému patriarchovi k sviatku apoštola Ondreja

Vatikán (30. novembra, RV) – K sviatku sv. apoštola Ondreja, patróna pravoslávneho ekumenického patriarchátu v Konštantínopole, zaslal Benedikt XVI. posolstvo ekumenickému patriarchovi Bartolomejovi I. Na oslavách vo Fanare neďaleko Istanbulu zastupoval Svätého Otca kardinál Walter Kasper, predseda Pápežskej rady na podporu jednoty kresťanov. Ďalšími členmi delegácie Svätej stolice, ktorá bude počas zajtrajšieho dňa viesť ekumenické rozhovory, sú sekretár rady Mons. Brian Farrell a Andrea Palmieri a Vladimír Cairoli. Prítomný je aj arcibiskup Antonio Lucibello, apoštolský nuncius v Turecku.

V posolstve ekumenickému patriarchovi k sviatku sv. Ondreja Svätý Otec vyzdvihol kroky, ktoré obe cirkvi v minulosti uskutočnili pre znovu nastolenie plného spoločenstva. Tieto pomohli k prehĺbeniu vzájomných vzťahov, rastúcemu priateľstvu a rešpektu. Ako píše Benedikt XVI., táto vzájomná otvorenosť viedla aj prácu Zmiešanej medzinárodnej komisie pre teologický dialóg medzi Katolíckou cirkvou a Pravoslávnu cirkvou, ktorej 11. plenárne zasadnutie sa konalo minulý mesiac na Cypre. Podľa jeho slov, „téma plenárneho zasadnutia, «Úloha Rímskeho biskupa v spoločenstve Cirkvi v prvom tisícročí», je bezpochyby zložitá a bude si vyžadovať rozsiahle štúdium a trpezlivý dialóg, ak chceme ašpirovať na vzájomnú integráciu tradícií Východu a Západu. Katolícka cirkev chápe Petrov úrad ako dar od Pána pre svoju Cirkev. Tento úrad by nemal byť interpretovaný z hľadiska moci, ale v rámci eklezialógie spoločenstva, ako služba pre jednotu v pravde a láske. Biskup Rímskej cirkvi je chápaný ako Sluha sluhov Božích - Servus Servorum Dei (sv. Gregor Veľký). Tak ako napísal môj ctihodný predchodca, Boží služobník Ján Pavol II., a ako som zopakoval pri príležitosti mojej návštevy Fanaru v novembri 2006, je to otázka spoločného hľadania, inšpirovaného modelom prvého tisícročia, - hľadania tých foriem, ktorými môže úrad Rímskeho biskupa uskutočňovať službu lásky uznávanú ako jednou stranou, tak i všetkými.“ (porov. Ut unum sint, 95). Prosme preto Boha, nech nás požehnáva a nech nás Duch Svätý vedie na tejto zložitej, no sľubnej ceste.“

V závere vyjadril Benedikt XVI. nádej, že obe cirkvi budú aj do budúcnosti spolupracovať pri službe človeku, osobitne pri obrane dôstojnosti ľudskej osoby, pri potvrdzovaní základných etických hodnôt, pri podporovaní spravodlivosti a pokoja a pri reagovaní na utrpenie vo svete. Pápež osobitne spomenul spoluprácu pri prehľbovaní zodpovednosti ľudstva za ochranu stvorenstva, pričom ocenil konkrétne úsilie Bartolomeja I. na tomto poli. -sg, jb-

Benedikt XVI. otvoril obdobie Adventu

Vatikán (28. novembra, RV) – Pápež Benedikt XVI. v sobotu v podvečer predsedal sláveniu prvých vešpier 1. adventnej nedele v Bazilike sv. Petra. Cirkev tak vstupuje do nového liturgického roku. Slovo „advent“ pochádza z latinčiny a znamená „príchod“. Advent je totiž prípravným obdobím slávania tajomstiev Narodenia Pána a trvá do prvých vešpier Narodenia Pána.

„Pane k tebe volám, ponáhľaj sa mi pomôcť, počuj môj hlas, keď volám ku tebe. Moja modlitba nech sa vznáša k tebe ako kadidlo a pozdvihnutie mojich rúk ako večerná obeta (Ž 141, 1-2) – týmito slovami sa začína žalm prvých vešpier, ktorý je volaním človeka, ale aj Cirkvi nachádzajúcich sa v nebezpečenstve. Volanie po nádeji v advente je vyjadrením našej potreby spásy. Obdobie prvej adventnej nedele je aj spomienkou na druhé výročie publikovania pápežovej encykliky „Spe salvi“ o kresťanskej nádeji. Pápež Benedikt XVI. predniesol nasledujúcu homíliu:

Drahí bratia a sestry,

touto bohoslužbou vešpier vstupujeme do liturgického obdobia Adventu. V biblickom čítaní, ktoré sme počuli a ktoré je z Prvého listu Solúnčanom, apoštol Pavol povzbudzuje, aby sme sa pripravili na príchod nášho Pána Ježiša Krista (5,23) a s pomocou Božej milosti sa zachovali v bezúhonnosti. Pavol používa práve slovo príchod, latinsky „adventus“, od ktorého pochádza termín advent.

Zamyslime sa krátko nad významom tohto slova, ktoré by sme mohli preložiť ako „prítomnosť“ alebo „príchod“. V jazyku antického sveta to bol výraz používaný k označeniu príchodu významného človeka, návštevy kráľa či cisára v nejakej provincii.

Mohol však znamenať aj príchod božstva, ktoré vychádza zo svojej skrytosti, aby zjavilo svoju moc alebo sa sprítomnilo v bohoslužobnom kulte. Kresťania prijali slovo advent, aby ním vyjadrili svoj vzťah k Ježišovi Kristovi. Ježiš je Kráľ, vstúpil do tejto chudobnej provincie nazývanej zem, aby navštívil všetkých. Pri slávnosti svojho príchodu dáva účasť na liturgickom stretnutí tým, ktorí v neho veria, ktorí veria v jeho prítomnosť. Slovom „adventus“ sa chce vlastne povedať: Boh je tu, nevzdialil sa zo sveta, nenechal nás samých. Aj keď ho nemôžeme vidieť či dotknúť sa ho, ako je to možné u vecí, ktoré vnímame telesnými zmyslami, on tu je a prichádza rôznymi spôsobmi, aby nás navštívil.

Význam vyjadrenia „advent“ obsahuje aj význam „visitatio“, ktorý znamená v jednoduchom a vlastnom zmysle slova „návštevu“. V tomto prípade ide o návštevu Boha. On vstupuje do môjho života a chce sa na mňa obrátiť. Z každodenného života máme všetci skúsenosť, že máme málo času na Pána a málo času aj pre seba. Dochádza k tomu, že sme celkom pohltení „činnosťou“. Nie je snáď pravdou, že často je to práve aktivita, ktorou sme posadnutí, spoločnosť s jej rozmanitými záujmami, ktoré majú monopol na našu pozornosť? Nie je azda

pravdou, že venujeme veľa času zábave a rozptýleniu najrozličnejšieho druhu? Niekedy nás tie veci strhnú. Advent, toto výrečné liturgické obdobie, ktoré začíname, nás pobáda zastaviť sa v mlčaní a vnímaní prítomnosti. Je to výzva, aby sme pochopili, že jednotlivé udalosti dňa sú znameniami, ktoré nám dáva Boh, znameniami pozornosti, ktorú prejavuje každému z nás. Ako často nám Boh dáva vnímať niečo zo svojej lásky. Bolo by krásnym a spásonosným úkonom nášho života, viesť si akýsi vnútorný denník tejto lásky. Advent nás pobáda a povzbudzuje ku kontemplácii prítomného Pána. Nemala by nám snáď istota jeho prítomnosti pomáhať vidieť tento svet inými očami? Nemala by nám pomáhať chápať celú našu existenciu ako „návštevu“, ako spôsob, ktorým On môže prísť k nám, aby nám bol v každej situácii nablízku?

Ďalším základným prvkom Adventu je očakávanie. Očakávanie, ktoré je súčasne nádejou. Pobáda nás chápať zmysel času a dejín ako „kairos“ – vhodnú príležitosť k našej spáse. Ježiš vykreslil túto tajomnú skutočnosť mnohými prirovnaniami: v rozprávaní o služobníkoch čakajúcich na návrat pána, v podobenstve o pannách, ktoré čakajú na ženícha alebo v podobenstve o sejbe a zbere úrody. Vo svojom živote je človek v nepretržitom očakávaní: keď je dieťaťom, chce dospieť, ako dospelý sa usiluje o realizáciu a úspech, keď mu pribudnú roky, čaká na zaslúžený odpočinok. Príde však čas, keď objaví, že dúfal príliš málo, ak mu okrem jeho profesie alebo spoločenského postavenia nezostane nič iného, v čo by dúfal. Putovanie ľudstva je poznačené nádejou, ale pre kresťanov je oživované istotou: Pán je prítomný v našom živote, sprevádza nás a jedného dňa zotrie aj naše slzy. Jedného dňa, nie vzdialeného, všetko nájde svoje zavŕšenie v Božom kráľovstve, kráľovstve spravodlivosti a pokoja.

Existuje však mnoho rôznych spôsobov očakávania. Pokiaľ tento čas nie je vyplnený prítomnosťou obdarenou zmyslom, stane sa očakávanie neznesiteľným. Pokiaľ sa na niečo čaká, ale momentálne sa nedeje nič, pokiaľ prítomnosť zostane prázdnu, javí sa každý okamih prehnane dlhým a čakanie sa mení na obrovskú záťaž, pretože budúcnosť zostáva úplne neistá. Ak je však čas naplnený zmyslom a v každom okamihu vnímame niečo zvláštneho a platného, potom radosť z očakávania robí prítomnosť vzácnejšou.

Drahí bratia a sestry, intenzívne žime prítomnosť, v ktorej už zakúšame Pánove dary, žime ju nasmerovaní na budúcnosť, budúcnosť plnú nádeje. Kresťanský advent bude tak príležitosťou k prebudeniu pravého zmyslu očakávania, ak sa vrátíme k jadrú našej viery, ktorým je tajomstvo Krista, Mesiáša po stáročia očakávaného a narodeného v chudobe Betlehema. Prišiel medzi nás, obdaroval a stále nás obdarúva svojou láskou a svojou spásou. Je medzi nami prítomný, hovorí k nám rôznymi spôsobmi: vo Svätom písme, v liturgickom roku, cez

svätých, v udalostiach všedného života, v celom stvorení, ktoré mení tvár podľa toho, či je za ním on, alebo je azda prikrýté hmlou jeho neistého pôvodu a neistej budúcnosti. My sa k nemu môžeme obrátiť slovami, predstaviť mu trápenia, ktoré nás sužujú, netrzeplivosť, otázky, ktoré vychádzajú z nášho srdca. Sme si istí, že nás stále počuje! Ak je Ježiš prítomný, neexistuje už nijaký okamih, ktorý by bol prázdny a ktorému by chýbal zmysel. Ak je prítomný on, môžeme dúfať neustále, aj keby nám už iní nemohli poskytnúť nijakú oporu, aj keby sa prítomnosť stala namáhavou.

Drahí priatelia, Advent je časom prítomnosti a očakávania večnosti. Práve z tohto dôvodu je predovšetkým časom radosti, vnútornej radosti, ktorú nemôže odňať nijaké utrpenie. Radosť zo skutočnosti, že Boh sa stal dieťaťom. Táto radosť, neviditeľne v nás prítomná, nás povzbudzuje, aby sme putovali s dôverou. Príkladom a oporou tejto vnútornej radosti je Panna Mária, prostredníctvom ktorej nám bolo dané Dieťa Ježiš. Nech nám ona, verná učeníčka svojho Syna, vyprosí milosť žiť toto liturgické obdobie v bdelení a činorodom očakávaní. Amen!

-jak-

Benedikt XVI. členom Medzinárodnej teologickej komisie: „Tajomstvo sa zjavuje maličkým“

Vatikán (1. decembra, RV) – Svätý Otec v utorok ráno celebroid Eucharistiu v Kaplnke sv. Pavla v priestoroch Apoštolského paláca spolu s členmi Medzinárodnej teologickej komisie, ktorá zasedá vo Vatikáne. Pri svätej omši sa Benedikt XVI. teológom prihovoral v homílii, v ktorej si položil nasledujúce otázky: „Čo je teológia? Čo sme my teológovia? Ako dobre robiť teológiu?“ V odpovedi na tieto otázky Benedikt XVI. zdôraznil, že pre teológa poznanie nespíe zostať iba informatívnym poznaním, ale musí sa dotknúť samotného tajomstva, ktoré je podľa Kristových slov ukryté pred múdrymi a rozumnými, zjavuje sa však maličkým. Úlohou Medzinárodnej teologickej komisie, ktorej členmi sú významní teológovia menovaní pápežom, je napomáhať Svätej stolici, predovšetkým Kongregácii pre náuku viery, pri skúmaní závažných doktrínálnych otázok. Prebiehajúce plenárne zasadnutie, ktorým komisia v obnovenom zložení začala ďalšie päťročné obdobie svojich prác, potrvá do piatku 4. decembra. Koná sa v priestoroch Kongregácie pre náuku viery pod vedením predsedu komisie kardinála Williama Levadu a generálneho sekretára komisie p. Charlesa Moreroda OP. -jb-

Benedikt XVI. vyzval k boju proti AIDS a k solidarite s postihnutými

Vatikán (29. novembra, RV) – Pápež Benedikt XVI. po modlitbe Anjel Pána vyzval na zintenzívnenie boja proti aidsu a k solidarite s postihnutými touto chorobou:

„Blížiaceho sa 1. decembra si pripomenieme Svetový deň boja proti AIDS. Moje myšlienky a moja modlitba smerujú ku každej osobe, zasiahnutej touto chorobou, osobitne k deťom, k najchudobnejším a k tým, ktorí sú odmietaní. Cirkev neprestáva vynakladať úsilie na zdo-lanie aidsu, prostredníctvom svojich inštitúcií a personálu, ktorý sa tomu venuje. Pobádam všetkých, aby osobne prispeli modlitbou a konkrétnou pozornosťou k tomu, aby postihnutí vírusom HIV zakúsili prítomnosť Pána, ktorý dáva silu a nádej. Nakoniec vyslovujem pranie, aby sa znásobením a zosúladením síl dosiahlo zastavenie a porazenie tejto choroby.“

-jb-

Benedikt XVI. vymenoval apoštolského nuncia pre Kuvajt, Bahrajn a Katar

Vatikán (2. decembra, RV) – Benedikt XVI. vymenoval apoštolského nuncia pre Kuvajt, Bahrajn, Katar a zároveň apoštolského delegáta Arabského polostrova. Tieto posty bude zastávať Mons. Petar Rajič, doterajší poradca nunciatury. Zároveň mu bolo zverené titulárne sídlo v Sarsenterume, s hodnosťou arcibiskupa.

Mons. Rajič sa narodil v roku 1959 v Kanade. Vyštudoval kánonické právo a od roku 1993 bol v diplomatických službách Svätej stolice v Iráne, Litve a na Oddelení pre generálne záležitosti Štátneho sekretariátu. Hovorí po chorvátsky, anglicky, taliansky a francúzsky. -sg-

Benedikt XVI. sa dnes stretol s ruským prezidentom Medvedevom

Vatikán (3. decembra, RV) - Pápež Benedikt XVI. prijal na audiencii prezidenta Ruskej federácie Dmitrija Medvedeva. Ruský prezident sa stretol aj s vatikánskym štátnym sekretárom kardinálom Tarcisiom Bertonom.

Katolícku cirkev v Rusku podľa štatistík z roku 2007 tvorí v európskej časti 0,42 % a v ázijskej časti 1,28 % obyvateľstva. Existujúce 3 biskupstvá a jeden exarchát na území Ruskej federácie spravujú 5 biskupi spolu s 336 kňazmi, pričom 90 farností je bez stáleho duchovného správcu. -jak-

Medzinárodné sympóziu v Ríme

Taliansko (27. novembra, RV) – Veľká udalosť z hľadiska štúdia histórie pre Slovensko aj Taliansko – aj tak by sa dalo nazvať dnešné jednodňové medzinárodné stretnutie historikov v Ríme na tému „Svätá stolica a politická moc v stredovýchodnej Európe medzi dvoma svetovými vojnami (1918 – 1939)“ s osobitným zameraním na otázku katolíkov v bývalom Československu a v bývalej Juhoslávii. Ide o tému, ktorá na Slovensku počas dlhého obdobia nebola dostatočne spracovaná. Stretnutie organizovali Európska univerzita v Ríme, kde sa aj konalo a Rímskokatolícka cyrilometodská bohoslovecká fakulta UK v Bratislave.

V úvodných pozdravoch sa prítomným prihovoril rektor Európskej univerzity Paolo Scarafoni a Mons. Stanislav Zvolenský, veľký kancelár Rímskokatolíckej bohosloveckej fakulty Univerzity Komenského. Potom nasledovali príhovory v troch sekciách. Jedna z nich patrila práve Československu a moderoval ju arcibiskup Cyril Vasil SJ, sekretár Kongregácie pre východné cirkvi. S príspevkami vystúpili Francesca Romana Lenziová z hosťujúcej univerzity a dvaja slovenskí historici. Prof. Emília Hrabovec, prodekanka Rímskokatolíckej cyrilometodskej bohosloveckej fakulty Univerzity Komenského v Bratislave sa zamerala na tému „Svätá stolica, československá vláda a otázka Slovákov“. Otázke kultúrneho boja sa v prednáške s názvom „Kulturkampf v Československu počas pontifikátu Pia XI.“ venoval zasa mladý cirkevný historik Ľuboslav Hromják z Katolíckej univerzity, ktorý prednáša na Spišskej Kapitule. -sg-

Ľútosť a zahanbenie Cirkvi v Írsku pre zločiny na deťoch

Írsko (27. novembra, RV) – V Írsku bol včera publikovaný 700-stranový dokument Vyšetrovacej komisie pre sexuálne zneužívanie detí kňazmi Dublinskej arcidiecézy, ktorá od roku 2006 pracovala na preskúmaní okolo 320 prípadov zneužívania. Okrem samotných páchatelov týchto činov sa prípad vzťahuje aj na štyroch arcibiskupov, ktorí dali prednosť obavám o reputáciu Cirkvi namiesto ochrany detí. Kardinál Seán Brady, arcibiskup Armagh a prímas celého Írska reagoval na zverejnenie správy vyšetrovateľov nasledovným vyhlásením:

„Som šokovaný a zahanbený pre zneužívanie detí opísané v Správe Vyšetrovacej komisie pre sexuálne zneužívanie detí kňazmi Dublinskej arcidiecézy, ktorá bola dnes publikovaná. Chcem sa ospravedlniť všetkým, ktorí boli zranení a ich rodinám. Tiež sa chcem ospravedlniť všetkým ľuďom Írska, že sa toto zneužívanie zakrývalo a že sa dala prednosť reputácii Cirkvi pred

bezpečnosťou a blahom detí. Je mi toho hlboko ľúto a som zahanbený. Chcem tiež uistiť každého, že politika Cirkvi vo veci ochrany detí v Írsku dnes dáva blahu detí prvoradé miesto. Táto politika je tiež založená na praxi plnej spolupráce so štatutárnymi predstaviteľmi a priebežného monitorovania vo veci uplatňovania najlepších praktík v rámci diecéz v Katolíckej cirkvi v Írsku Národným výborom pre ochranu detí. Nikto v tejto krajine nie je nad zákonom. Každý katolík by si mal plne stáť za svojimi povinnosťami pred občianskym zákonom a spolupracovať s políciou pri oznamovaní a vyšetrovaní akéhokoľvek zločinu.“

28. októbra 2006 vo Vatikáne Svätý Otec prihovárал írskym biskupom počas ich návštevy Ad limina apostolorum, vtedy sa zmienil o „mnohých bolestivých prípadoch sexuálneho zneužívania mladistvých“. Pápež vtedy vyzval biskupov týmito slovami: „Nech pokračuje vaše úsilie postaviť sa k tomuto problému účinným spôsobom. Je dôležité zistiť pravdu o tom, čo sa odohralo v minulosti, prijať všetky patričné opatrenia na zabránenie tomu, že by sa to v budúcnosti zopakovalo, a zabezpečiť plné rešpektovanie princípov spravodlivosti a predovšetkým uzdravenie obetí a všetkých, ktorí boli zasiahnutí týmito hroznými zločinmi.“

Hlbokú bolesť nad ublíženiami nevinným obetiam vyjadril vo verejnom vyhlásení aj arcibiskup Dublinu, Mons. Diarmuid Martin. Ako pastier diecézy, v ktorej sa zločiny odohrali, povedal, že v tejto situácii „nijaké ospravedlnenie nemôže byť dostačujúce“. V rozhovore pre Vatikánsky rozhlas povedal: „Verím, že po zverejnení tejto správy dotyčné osoby priznajú svoju príslušnú zodpovednosť. Z pohľadu trestnej záležitosti je vyšetrovanie úlohou predstaviteľov polície a verejných predstaviteľov. Mnohé z týchto prípadov však už boli vyšetrené. Jedným z problémov je to, že často mnohí vinníci popierali dôkazy, odmietali dokonca i pripustiť existenciu problému a zaujímali zastieracie postoje, aby odviekli pozornosť. Žiaľ, svojho času bolo prijaté rozhodnutie nezaoberať sa spôsobenými újmami s takou vážnosťou, akú si zasluhovali. Problém je teda v tom, že sa nezabezpečilo, aby ďalšie deti neboli vystavené rovnakému zneužívaniu. Dnes treba povedať, že v Írsku sa v rámci Cirkvi urobil veľký pokrok v aplikovaní smerníc na ochranu detí.“

Na otázku o pokračovaní plnenia poslania Cirkvi v Írsku arcibiskup Diarmuid Martin odpovedal: „Je to osobitná situácia, pretože Cirkev potrebuje znovu nastoliť dialóg s mladými a bolo by tragédiou, keby sa kňazi museli cítiť v tejto oblasti paralyzovaní. Farníci poznajú a vedia rozoznať kvalitných kňazov a verím, že títo kňazi nadobudnú odvahu a silu od samotných farníkov a od laikov, aby si boli vedomí dôležitosti svojho poslania. Cirkev sa musí zmeniť, a myslím si, že je pre nás lepšie, že sme túto kapitolu podstúpili až do najhlbších dôsledkov. Musíme byť veľmi pozorní pri formácii našich kňazov... Ani uprostred všetkého tohto som však nestratil môj optimizmus, pretože som presvedčený, že sa pohybuje správny smerom! A to v mnohých oblastiach.“ -jb-

25 rokov priateľstva medzi Čile a Argentínou vďaka Vatikánu

Vatikán (27. novembra, RV) – Benedikt XVI. prijme v sobotu na osobitnej audiencii nezvyčajne naraz dvoch prezidentov. Ide teda o výnimočné stretnutie, ktoré má svoje historické opodstatnenie. Prezident Čile Michelle Bachelet Jeria a prezidentka Argentíny Cristina Fernández de Kirchner si takýmto spôsobom pripomenú 25. výročie podpísania dohody o pokoji a priateľstve medzi krajinami. Táto dohoda, ktorá v roku 1978 urovnala ich vzájomný potenciálny vojnový konflikt, bola vtedy iniciovaná Svätou stolicou. V období krátko po nástupe Jána Pavla II. bol jej tvorcom kardinál Antonio Samoré, ktorý mal medzi svojimi najbližšími priateľmi aj súčasného apoštolského nuncia vo Veľkej Británii, Mons. Faustina Sainza Muñoza. V tejto súvislosti o ovocí, ktoré dohoda priniesla, Mons. Muñoza pre Vatikánsky rozhlas povedal:

„Minulý týždeň som bol v Santiagu de Čile na spomienkovej udalosti, ktorú organizovala Pápežská katolícka univerzita Čile a Apoštolská nunciatura k 25. výročiu podpísania dohody. Bol som pri vzniku dohody a teraz som si mohol overiť v praxi, ako sa slová Svätého Otca potvrdili. Dohoda obsahovala mnoho klauzúl o spolupráci, o integrácii každého druhu. Musím povedať, že sa naplnili až neuveriteľným spôsobom. V oboch krajinách som videl veľkú spokojnosť a môžem povedať, že vzťahy medzi krajinami sa zmenili definitívne: nebadáť nič z atmosféry, ktorá tam vládla v decembri 1978, z atmosféry vojny a nedôvery. Dnes neexistuje viac nedôvera, ale úplné spojenectvo. Potvrdením tohto konštatovania je aj fakt, že nedávno tieto dve krajiny podpísali novú dohodu, ktorá je ovocím tej spreď 25 rokov.“

-sg, jak-

V Bruseli sa hovorí o úlohe náboženských predstaviteľov pri budovaní mieru

„Úloha náboženských predstaviteľov pri budovaní mieru“ – tak znie téma seminára, ktorý sa dnes koná v Bruseli v sídle Komisie biskupských konferencií Európskeho spoločenstva (COMECE). Spoluorganizátormi sú bruselská kancelária Evanjelickej cirkvi v Nemecku a Európska kancelária Nadácie Konrada Adenauera. Seminár otvára v poradí druhú sériu podujatí na tému „Islam, kresťanstvo a Európa“, ktorých cieľom je podpora dialógu medzi náboženstvami. Témy ďalších stretnutí, ktoré sa uskutočnia v priebehu roka 2010: „Úloha náboženských predstaviteľov pri posilnení občianskej spo-

ločnosti“, „Migrácia, integrácia a boj proti xenofóbi“, a „Podpora náboženskej slobody vo svete“.

SIR, Dana Jacečková

Ruská pravoslávna cirkev vydala knihu Benedikta XVI. o kultúre

Ruská pravoslávna cirkev publikovala knihu s textami Benedikta XVI. o kultúre v Európe v talianskom a ruskom jazyku. Je to prvýkrát, čo moskovský patriarchát zverejňuje kompiláciu textov pápeža. Pod názvom „Európa, duchovná domovina“ prináša kniha prejavy Svätého Otca z obdobia vyše jednej dekády. Prezentácia sa uskutočnila 2. decembra v Ríme v rámci debaty za okrúhlym stolom na tému „Úloha cirkvi v kultúrnej integrácii Európy“. Ako uviedol editor knihy Pierluca Azzaro, ide o udalosť nebyvalého historického významu v dejinách Katolíckej cirkvi a Ruskej pravoslávnej cirkvi. **Zenit, Dana Jacečková**

Ukrajinská gréckokatolícka cirkev začala synodu o evanjelizácii

Ukrajina (30. novembra, RV) – Mesto Lvov je od 29. novembra do 9. decembra dejiskom každoročnej synody Ukrajinskej gréckokatolíckej cirkvi. Zhromaždeniu, ktoré si za prvoradú tému zvolilo otázku evanjelizácie, predsedá vyšší arcibiskup Kyjeva a Haliče Lubomyr Husar. Tému si biskupi rozdelili na tri časti: je to príprava na ohlasovanie evanjelia, spôsoby ohlasovania a prijatie evanjelizáčnej misie Cirkvi zo strany veriacich. Zo stretnutia 49 synodálnych otcov sa očakáva dokument, ktorý by mal pomôcť cirkvi nielen na Ukrajine, ale tiež eparchiám v diaspore, v iných častiach sveta. **-jb-**

Vietnamský premiér navštívi pápeža

Premiér Vietnamskej socialistickej republiky navštívi 11. decembra pápeža Benedikta XVI. Návšteva premiéra Nguyen Minh Trieta u Svätého Otca je súčasťou jeho plánovanej cesty po európskych krajinách (Taliansko, Španielsko a Slovensko). Benedikt XVI. prijal vietnamského premiéra pred takmer tromi rokmi a terajšia návšteva sa uskutoční bezprostredne po úvodných oslavách Jubilejného roku vietnamskej Cirkvi, ktorá si pripomína 350. výročie svojho vzniku. Vietnamská vláda pri tejto príležitosti prvýkrát oficiálne pozdravila katolíkov a uznala ich prínos k budovaniu spoločnosti. **(RV CZ, mig)**

Zasadala Celoslovenská rada ZKSM

Viac ako päťdesiat mladých animátorov sa cez víkend 27. - 29. 11. 2009 stretlo na Celoslovenskej rade Združenia kresťanských spoločenstiev mládeže (ZKSM). Stretnutie bolo zamerané na zhodnotenie celoročných aktivít združenia ako aj predstavenie nových projektov.

Počas rady sa uskutočnili voľby predsedu združenia. Stal sa ním Ján Buc, ktorý tak začal svoje druhé štvorročné obdobie vedenia ZKSM. Opätovne zvolený predseda vo svojom prihovore zúčastneným predstavil plány na nasledujúce obdobie jeho pôsobenia. „Za posledné roky podstatne stúpol počet našich členov a našou túžbou v súčasnosti je ísť viac do kvality. Chceme venovať väčšiu pozornosť vedúcim spoločenstiev a ich potrebám. Našou prioritou bude taktiež vydávať metodické materiály, ktoré im uľahčia prácu s mládežou,“ vysvetlil Ján Buc.

Program rady pozostával z pracovného stretnutia, priestoru pre zábavu a vzájomné spoznávanie sa, ako aj duchovnej obnovy pre vedúcich oblastných centier. „ZKSM je občianske združenie, ktoré sa venuje systematickej práci s mládežou. Neoddeliteľnou súčasťou nášho pôsobenia je však taktiež duchovný rozmer. Nie je to len o vzájomnom stretávaní sa. Túžime mladým ľuďom pomáhať hľadať správnu cestu v ich živote, ktorej cieľom je Božie kráľovstvo,“ dodáva J. Buc.

Stretnutie sa nieslo taktiež v duchu blížaceho sa Medzinárodného dňa dobrovoľníkov. V roku 1985 vyhlásilo OSN za tento deň 5. december, s cieľom upozorniť na úlohu dobrovoľníkov v spoločnosti. Keďže dobrovoľnícka činnosť, ktorá je založená na práci bez nároku na odmenu, je podstatnou súčasťou združenia, do osláv tohto dňa sa plánuje zapojiť aj ZKSM.

Táto organizácia, ktorá združuje viac ako 670 spoločenstiev mladých ľudí po celom Slovensku, má dlhoročné skúsenosti v práci s mladými ľuďmi. V budúcom roku bude oslavovať dvadsiate výročie jej založenia.

Mária Janusová

Dohoda o spolupráci medzi UKF a Nitrianskym biskupstvom

Nitrianske rímskokatolícke biskupstvo a Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre podpísali 2. decembra 2009 dohodu o spolupráci. Dokument nadväzuje na predchádzajúce obdobie, keď sa darili mnohé spoločné projekty.

Dohoda počíta predovšetkým s duchovným vedením študentov, ktoré môže vhodne dotvárať ich vzťahy a prostredie v ktorom sa pripravujú na svoje budúce povolanie. Rektor univerzity Konštantína Filozofa v Nitre

Libor Vozár pokladá doterajšiu spoluprácu obidvoch inštitúcií za veľmi plodnú a úspešnú. Je presvedčený, že spolupráca s biskupstvom je pre univerzitu „jednoznačne prínosom“ a to predovšetkým v oblasti vzdelávania a pastoraácie študentov.

Nitriansky biskup Mons. Viliam Judák pri podpise dohody okrem iného pripomenul prospešnú výmenu pedagógov či možnosť využívať knižnicu miestneho Teologického inštitútu zo strany študentov Univerzity Konštantína Filozofa.

Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre, ako bývalá Vysoká škola pedagogická, začala na Slovensku ako prvá vzdelávať budúcich učiteľov náboženstva, v tomto zámere vysokoškolského vzdelávania pokračuje dodnes.

Miroslav Lyko

„Ohňostroj solidarity“ Slovenskej katolíckej charity

Ohňostroj solidarity, vianočná kampaň Slovenskej katolíckej charity (SKCH), odštartovala na prvú adventnú nedeľu 29. novembra. „Podporu veľmi jasne preukázala aj samotná Konferencia biskupov Slovenska tým, že informovala o tejto kampani v pastierskom liste, ktorý bol čítaný vo všetkých farnostiach na Slovensku namiesto prvo-adventnej homílie. Za tento nezištný prejav podpory pri šírení informácie o kampani vám, Otcovia biskupi, SKCH v mene svojich hospicov a ich klientov z celého srdca ďakuje,“ uvádza Andrea Topoľská.

Kampaňou „Ohňostroj solidarity“ chce Charita prijsť k senzibilizovaniu verejnej mienky na potreby svojho blízkeho i vzdialenejšieho okolia. „Aj v tomto predvianočnom období sa vo hospicových zariadeniach venujeme ľuďom na sklonku života, aby nezostali sami a prežili sviatky radosti dôstojne. Spomeňme si pri oslave vianočných a novoročných sviatkov na tých, ktorí sú nevládni,“ hovorí Radovan Gumulák, generálny sekretár SKCH. Prezident SKCH a zároveň spišský pomocný biskup Mons. Štefan Sečka dodáva: „Kampaň SKCH je jednou z možností ako pomôcť konkrétnym spôsobom a vďaka tomu intenzívnejšie prežívať advent a celý začínajúci liturgický rok.“

Prostriedky, ktoré ľudia plánujú investovať do zábavnej pyrotechniky, môžu byť použité na starostlivosť o starých a chorých ľudí v hospicoch. Dobrý skutok trpiacemu bližnému spraví iste viac radosti než chvíľkové svetlice. Svetlo v srdci starého, chorého či zomierajúceho bude žiariť celú večnosť. Informácie ako sa zapojiť do kampane a účel, na ktorý budú vyzbierané prostriedky použité, získate na plagátoch, ktoré sa nachádzajú na informačných tabuliach a výveskách farností alebo www.charita.sk.

Andrea Topoľská

Mons. Rábek na zasadnutí COMECE

V dňoch 18. - 20. novembra 2009 sa v Bruseli stretli delegáti biskupských konferencií Európskej únie na pravidelnom plenárnom zasadnutí COMECE. Slovensko zastupoval ordinár OS a OZ SR Mons. František Rábek.

Biskupi - delegáti jednotlivých členských krajín na zasadnutí zhodnotili súčasnú situáciu v EÚ a zablahoželali novozvolenému prezidentovi Európskej rady Hermanovi Van Rompuyovi a Catherine Ashtonovej, vysokej komisárke pre zahraničné veci EÚ. Vyjadrili tiež nádej, že tieto dve osobnosti napomôžu tomu, aby si únia bola stále vedomá svojho dejinného povolania usilovať o mier a spravodlivosť vo svete a vytvárať spoločenstvo v rôznosti, a vyzvali oboch politikov, aby pri svojom pôsobení v čele EÚ sa starali o spoločné dobro a obranu ľudskej dôstojnosti. Po júnových voľbách do Európskeho parlamentu a nedávnej ratifikácii Lisabonskej zmluvy je teraz EÚ vybavená k tomu, aby mohla čeliť naliehavým úlohám nadchádzajúceho desaťročia. Biskupi zhromaždení v COMECE chcú viac než inokedy úniu sprevádzať v „otvorenom, transparentnom a pravidelnom dialógu“ s jej inštitúciami, ako o ňom hovorí aj čl. 17 zmluvy. V reakcii na schválenie rezolúcie, v ktorej sa Rada EÚ zaväzuje aj naďalej podporovať slobodu vyznania ako jednu zo svojich priorit, sa biskupi - delegáti COMECE rozhodli pripraviť dokument o podpore náboženskej slobody v EÚ. Biskupi tiež hovorili o výhladoch na nasledujúce mesiace.

Za najväčšiu udalosť považujú kodaňský summit o klimatických zmenách, a vyzvali preto európskych predstaviteľov, aby pri jednaniach zodpovedne plnili svoju úlohu. Klimatické zmeny predstavujú podľa nich hrozbu pre budúcnosť tvorstva a EÚ preto musia usilovať o vytýčenie jasných limitov pre zníženie emisií skleníkových plynov a zároveň podporovať rozvojové krajiny, ktoré sú zmenami najviac postihnuté.

Na záver zasadania sa členovia COMECE venovali iniciatíve medzinárodného združenia Pax Christi, ktoré sa zároveň usiluje o obnovenie jednaní nad Zmluvou o nešírení jadrových zbraní. Požiadali sekretariát o vypracovanie textu, v ktorom by vyzvali EÚ k účasti na politickom procese smerujúcom k úplnému zákazu nukleárných zbraní.

Tibor Ujlacký

Zasadanie Subkomisie pre bioetiku KBS

Pod vedením svojho predsedu, spišského diecézneho biskupa Mons. Františka Tondru, sa v Bratislave 28. novembra zišla na poslednom rokovaní v roku 2009 Teologická komisia - Subkomisia pre bioetiku Konferencie biskupov Slovenska (TK SpB KBS). Na programe roko-

vania bolo viacero dôležitých bodov z oblasti bioetiky. Prítomní si v úvode v modlitbe spomenuli na nedávno zosnulého člena subkomisie prof. MUDr. Františka Makaya. Biskup Tondra oboznámil prítomných so závermi posledného plenárneho rokovania KBS.

Ďalším bodom rokovania bola informácia o aktuálnych bioetiky v Európe a aktuálne otázky bioetických priorit v slovenskom zdravotníctve ako aj otázky z oblasti životného prostredia. Subkomisia sa zaoberala aj tzv. otázkou „núdzovej antikoncepcie“ a prostredníctvom pravidelnej rubriky bioetických otázok v Katolíckych novinách chce s touto problematikou zoznámiť aj veriacich Slovenska, nakoľko je veľmi dôležité poznať tento problém z hľadiska medicíny a morálnej teológie.

Prítomní si vypočuli aj informáciu o náplni rubriky bioetiky v katolíckych novinách. Tajomník subkomisie Roman Frydrieh informoval o činnosti Asociácie pre bioetiku Stredovýchodnej Európy, ktorá vznikla vo Viedni. Výkonný riaditeľ Fóra života Marek Michalčík v úvode svojho vystúpenia poďakoval za úspešnú akciu Sviečka za nenarodené deti. V tomto roku sa do tejto akcie zapojilo oveľa viac ľudí na Slovensku. Zvlášť vyzdvihol mestá Trenčín, Trnavu, ale aj Bratislavu. Spomenul, že na Slovensku je už 22 pomníkov na pamiatku nenarodených detí. Zároveň pozval všetkých na modlitebnú vigíliu za záchranu počatého života za prítomnosti Mons. Philipa Reillyho z USA vo štvrtok 3. decembra 2009, ktoré sa začne svätou omšou v Kostole Najsv. Srdca Ježišovo na bratislavských Kramároch o 18.30h. Rovnako pozval aj na konferenciu pod názvom NaProTECHNOLÓGIA - stretnutie prolife gynekológov o efektívnom riešení neplodnosti, spontánnych potratov, cýst a premenštruačného syndrómu, ktorá bude 29. januára 2010 v Bratislave. V nastávajúcom období stoja pred subkomisiou dôležité úlohy - vypracovať odbornú-morálne stanoviská k problémom, o ktoré žiadajú nielen laici či kňazi vo vzťahu ku sviatosti zmierenia, ale aj odborná verejnosť. „Je našou povinnosťou v tejto zmätenej dobe“, povedal biskup Tondra, „povedať pravdu, povedať čo je dobré a čo je zlé.“

Daniel Dian

Zhromaždenie väzenských kaplánov

V rekreačnom stredisku Bukovec sa v dňoch 18. - 20. novembra 2009 pod vedením väzenského vikára Mons. Bartolomeja Juhása SDB uskutočnilo odborné zhromaždenie väzenských kaplánov poskytujúcich duchovnú službu katolíckym veriacim vo väzniciach na Slovensku. Väzenskí dekáni a kapláni absolvovali aj zdokonaľovacie školenie a vikariátnu poradu. Súčasťou programu bola aj návšteva Ústavu na výkon trestu odňatia slobody v Košiciach-Šaci, kde spoločne s väzenským vikárom celeburovali svätú omšu voväzenskej kaplnke. **Tibor Ujlacký**

Kríž pre Taliansko

Študenti Katolíckej univerzity v Ružomberku na čele so svojim rektorom prof. Tadeuszom Zasepom, inšpirovaní protestmi talianskych študentov a podporou Svätého Otca Benedikta XVI., vyjadrujú svoju plnú solidaritu obyvateľom Talianska, ktorým sa nepáči rozhodnutie Európskeho súdu pre ľudské práva o tom, že kríže vo verejných školách porušujú náboženskú slobodu.

„Kríž je znakom našej spásy,“ pripomínajú študenti a vzdať sa ho znamená podľa nich vzdať sa svojej ľudskej identity. Vo svetle kríža totiž človek zisťuje, kto vlastne je. Kresťanské korene Európy sú skutočnosťou, ktorá zaväzuje, myslia si študenti a preto vyzývajú všetkých, ktorí si uvedomujú, že problém obyvateľov Talianska môže byť onedlho aj našim problémom, aby nezostali pasívni.

Študenti KU prosia všetkých obyvateľov Slovenska, aby ako znak svojej podpory venovali symbol svojho kresťanstva, ktorým je kríž, obyvateľom Talianska ako výraz svojej lojality. Svoj kríž môžete poslať do 14.12. na adresu:

Univerzitné pastoračné centrum Jána Vojtaššáka
Hrabovská cesta 1
034 01 Ružomberok

Vyzbierané kríže odovzdá prof. Tadeusz Zasepa Veľvyslanectvu Talianskej republiky v Bratislave. V pondelok 14. 12., v deň spomienky sv. Jána z Kríža - kňaza a učiteľa Cirkvi, o 18:00 hod. odslúži v univerzitnom Kostole Sv. Rodiny v Ružomberku - Rybárpoli svätú omšu za obyvateľov Talianska. Univerzitné pastoračné centrum Jána Vojtaššáka vyzýva aj ďalšie Univerzitné pastoračné centrá na Slovensku a kňazov v pastorácii, aby sa spolu s ružomerskou Katolíckou univerzitou duchovne prepojili slávením spoločnej liturgie 14. 12. 2009 o 18:00 hod. V ten istý deň od 13:00 – 16:00 hod. budú študenti univerzity prezentovať darcami zaslané kríže v centre Ružomberka pri hoteli Kultúra.

„Prosíme tých, ktorí chcú vyjadriť svoju solidaritu, aby sa spolu so študentmi Katolíckej univerzity v Ružomberku modlili každý deň o 15:00 hod. Korunku k Božiemu milosrdenstvu a týmto spôsobom duchovne podporili naše aktivity,“ uviedol ThLic. Jozef Žvanda z ružomerského Univerzitného pastoračného centra (UPaC). Dodal, že UPaC píše o svojej iniciatíve aj na Facebooku.

Margaréta Domiterová

Kňazské rekolekcie s Fórom mladých

So sviatkom sv. Ondreja sa spájajú spoločné rekolekcie akolytov, ktorí sú počas sobotnej svätej omše, za prítomnosti mnohých kňazov Košickej arcidie-

cézy, prijímaní za kandidátov diakonátu a kňazstva. Už niekoľko rokov je tradíciou, že na tejto svätej omši sa zúčastňujú aj mladí účastníci celodiecéznej akcie – Fóra mladých.

Uplynulý víkend 27. - 29. novembra 2009 sa na Gymnáziu sv. Tomáša Akvinského v Košiciach stretlo viac ako sedem desiatok mladých delegátov z jednotlivých farností Košickej arcidiecézy. Hovorili o vzťahu mladého človeka k Ježišovi, spoločenstvu a pod.

Mária Vašková

Porozumieť a konať – obchodovanie s ľuďmi

Dvojdňový odborný seminár, ktorý začal vo štvrtok 26. novembra priestoroch Bratislavskej arcidiecéznej charity a pod záštitou Slovenskej katolíckej charity, sa venoval téme Porozumieť a konať – obchodovanie s ľuďmi. Podľa organizátorky sr. Bohdany Bezákovéj CJ cieľom seminára bolo zefektívniť spoluprácu v rámci charít, reholí a cirkevných neziskových organizácií pri prevencii, identifikácii obetí a asistencii pri návrate obetí do spoločnosti.

Z jednotlivých vystúpení možno spomenúť prednášku Jozefa Hlinku, ktorý hovoril o aktuálnej situácii v obchodovaní s ľuďmi na Slovensku z pohľadu Ministerstva vnútra. Tento rezort zabezpečuje Program podpory a ochrany obetí obchodovania s ľuďmi. V roku 2009 bolo identifikovaných a do programu zaradených 24 obetí, z ktorých dve boli určené na zobrazenie, 15 na sexuálne vykorisťovanie a sedem na nútené práce. O Dohovore Rady Európy o boji proti obchodovaniu s ľuďmi prednášala Alexandra Malangone, členka monitorovacieho orgánu pri Rade Európy.

Sr. Marie Klára Straníková, účastníčka septembrového európskeho kongresu v Ríme predložila poznatky z tzv. pastorácie ulice, z duchovnej starostlivosti o deti na ulici a ľudí bez domova, o ženy v nútenej prostitúcii a poukázala na žiaducu pastoráciu vodičov kamiónov. O Medzinárodnej organizácii pre migráciu s pomocou obetiam obchodovania s ľuďmi informovala Jana Hrivnáková a v tejto súvislosti dala do pozornosti bezplatnú linku pomoci 0800800818.

Světlana Porsche zo Strediska migrácie pri Arcidiecéznej charite v Prahe predstavila stredisko, ktoré poskytuje sociálne a právne poradenstvo, psychologickú a duchovnú podporu, dôležité kontakty na cudzineckú políciu, veľvyslanectvá a pomoc v núdzi. P. Dušan Bezák SJ, ktorý je zapojený do projektu identifikácie obetí obchodovania v zariadeniach pre utečencov, prezentoval pohľad na cudzinca v súlade so sociálnym učením Cirkvi.

Marta Majerčáková

Otvorenie Knižnice viery kardinála Korca v Močenku

V Obci Močenok bola v piatok 20. novembra 2009 slávnostne otvorená Knižnica viery Jeho Eminencie Jána Chryzostoma kardinála Korca. Otvoreniu Knižnice viery predchádzala slávnostná svätá omša pri príležitosti sviatku sv. Klementa Rímskeho, patróna farského kostola, ktorú celebroval páter František z rehole sv. Benedikta z Bacúrova. Koncelebroval osobný tajomník otca kardinála páter Peter Tibenský a správca farnosti Močenok vdp. Jozef Černák. Veriaci, ktorí sa zúčastnili na svätej omši v hojnom počte, vyprosovali hojné Božie milosti a zdravie pre otca kardinála.

Po skončení svätej omše pokračoval program v Kultúrnom stredisku Močenok a v obecnej knižnici, kde sú na čestnom mieste umiestnené knižné diela otca kardinála. Prítomným sa prostredníctvom videoprojekcie prihovoril otec kardinál, ktorý priblížil v akých obdobiach vznikala Knižnica viery a veľmi jednoduchým a pútavým spôsobom predstavil niektoré knižné tituly. Obyvateľom Močenka a cteným hosťom prítomným na tomto podujatí adresoval otec kardinál aj svoj osobitný pozdravný list (do „Gorazdovho Močenka“), ktorý prečítal vdp. Peter Brisuda, močenský dekan. Jeho Eminencia vyzdvihla v liste kultúrno-náboženské a literárne podujatia organizované už niekoľko rokov na území obce, čím Močenok postupne vzrástol do kultúrneho a náboženského povedomia a natrvalo v ňom zakotvil. Ďalej uvádza, že pokračovanie a rozvíjanie ďalších kultúrno-duchovných podujatí dokazuje, že obyvatelia obce sú dôstojnými potomkami nášho prvého národného génia sv. Gorazda, ktorý je hlboko vpísaný do dejín Slovenského národa, popri svätom Konštantínovi Filozofovi a svätom Metodovi.

Riaditeľka a šéfredaktorka vydavateľstva Lúč Mgr. Anna Kolková uviedla, že je pre ňu veľkou ctou spolupracovať dvadsať rokov s otcom kardinálom, nakoľko je otec kardinál jedinečná osobnosť. Otcovi kardinálovi vydavateľstvo Lúč vydalo 67 kníh, v rámci Knižnice viery to bude 38 kníh. Vydaných exemplárov z kníh otca kardinála je približne 195 000ks, a to v slovenčine i v cudzích jazykoch. Sestra Františka Schreková vo svojom príspevku označila knihy otca kardinála pokladom, ktorý sa nedá zaplatiť peniazmi, ale ktorý sa po prečítaní môže stať životodarným žriedlom pre čitateľov osobný život. Už počas ateistickej totality boli diela otca kardinála vo forme samizdatov Božím hlasom, ktorý upevňoval veriacich vo viere. Poukázala taktiež na duchovné cvičenia, ktoré v roku 1998 na žiadosť Svätého Otca dával otec kardinál pápežovi a jeho spolupracovníkom.

Otvorenia Knižnice viery sa zúčastnil veľký počet ľudí dobrej vôle. Boli medzi nimi veriaci, ale i neveriaci. Spoločne ďakovali Pánu Bohu za život, obdivuhodné svedectvo viery, i za veľkú lásku a vernosť voči Cirkvi i národu, ktorú preukázal a preukazuje tento vzácný

človek, kardinál, teológ, filozof a spisovateľ. Zriadenie a otvorenie Knižnice viery sa uskutočnilo z iniciatívy zástupcu starostu obce Močenok Juraja Lenického, za výbornej spolupráce s Vydavateľstvom Lúč a so správcom močenskej farnosti. Vedenie obce zriadením Knižnice viery, v roku významného životného jubilea otca kardinála a v roku dvadsiateho výročia tzv. Nežnej revolúcie, dáva obyvateľom a návštevníkom obce príležitosť oboznámiť sa so vzácnym dielom otca kardinála, nakoľko sú jeho knižné tituly obohacujúce a zrozumiteľné pre širokú čitateľskú verejnosť. Juraj Lenický

Zomrel najstarší salezián na Slovensku

Beckov (27. novembra 2009) – Vyspovedal sa a pomodlil sa Otčenáš, potom vydýchol. Takto opísala ošetrujúca zdravotná sestra smrť jedného najstaršieho saleziána slovenskej provincie. Don František Kollár umrel podvečer 27. novembra v Charitnom domove v Beckove.

Svoj život odovzdal do rúk Otca vo veku nedožitých 96 rokov. Narodil sa 4. decembra 1913, 31. júla 1934 zložil prvé rehoľné sľuby, 23. júla 1938 doživotné sľuby a na slávnosť svätých apoštolov Petra a Pavla 29. júna 1943 bol vysvätený za kňaza.

V službe Bohu a mladým prežil 71 rokov rehoľného života a 66 rokov kňazstva.

Pohrebné obrady sa konali 3. decembra 2009 o v Kostole Panny Márie Pomocnice v Trnave - Kopánke. Pochovaný bude na cintoríne Na Kamennej ceste v Trnave. (SDB)/ snímka Sandtner Peter

Rehabilitačný prístroj požehnal biskup Mons. Stanislav Stolárík

Občianske združenie Barlička v Prešove pomáha už 10 rokov začleniť sa telesne postihnutým deťom do každodenného života. V septembri v roku 2002, keď nutne potrebovali centrum, kde by mohli tráviť hendikepované deti svoj voľný čas, podporil ich dekan rímskokatolíckeho farského úradu v Prešove, terajší biskup Mons. Stanislav Stolárík a prichýlil Barličku v priestoroch Katolíckeho kruhu. V piatok 27.11. 2009 práve biskup Stolárík v OZ Barlička požehnal nový rehabilitačný prístroj Erigo, ktorý pracuje na systéme simulácie pohybu kráčania a je určený hlavne imobilným pacientom. Pomôcť môže aj ľuďom po porážke, operáciách mozgu, po autohaváriách, ktorí majú vážne problémy s pohybom. Za účasti pracovníkov OZ Barlička, rodičov a samotných pacientov, ktorí budú prístroj využívať ho biskup Stolárík požehnal a pacientom zaželel, aby im pomáhal tam, kde oni nevládu. **Jaroslav Fabian**

Aktivita a modlitba musia ísť ruka v ruke

Aktivizmus bez modlitby a intenzívneho osobného vzťahu k Bohu zostáva len na povrchu a neprináša skutočné plody. Táto myšlienka sa ako zlatá niť ťahala jesenným zasadnutím Fóra kresťanských inštitúcií (FKI) v dňoch 27. – 28. 11. 2009. Hovoril o nej generálny vikár Bratislavskej arcidiecézy Mons. Ján Formánek na úvodnej svätej omši, aj otec biskup Baláž na sobotňajšom stretnutí v príhovore k Adventu. FKI sa tentoraz venovalo téme Kresťan a spoločnosť z rôznych uhlov pohľadu: z pohľadu spolupráce hnutí a združení a katolíckych médií, aby v spoločnosti lepšie zaznel hlas kresťanov a vedeli sme spoločne vnášať kresťanské postoje do sekulárnej spoločnosti. V tejto diskusii zaznela aj téma politika, ako o nej hovoriť, ako vzdelávať a informovať kresťanov, aby ich postoje boli zrelé a v súlade s morálkou a kresťanskými hodnotami, ako neskĺznuť k politizovaniu a politikárčeniu, ale zachovať odbornosť a nadhľad. FKI sa tejto téme chce venovať aj v budúcnosti a chce vytvoriť priestor spolupráce odborníkov. Sme „odsúdení“ k spolupráci a len v otvorenej diskusii, v spoločnom úsilí, bez presadzovania svojich osobných záujmov, rozumne a s pokorou, v službe Bohu a blízkym, budeme schopní vniesť naše iniciatívy a postoje do verejnej mienky a v legislatívnej podobe.

Ďalšou nosnou témou bola encyklika Svätého Otca Benedikta XVI. „Caritas in veritate“. Treba skonštatovať, že na Slovensku, na rozdiel od iných krajín, ani angažovaní veriaci nevenujú dostatočnú pozornosť týmto dokumentom, hoci sú pre nás prameňom aktuálnych stanovísk Cirkvi k súčasnej situácii. K úvahám nad encyklikou a k tomu, aby sme ju vedeli pretaviť do nášho života, povzbudil prítomných príhovor Mariána Gavendu. Martin Štochmal (CEBSI) predstavil ekonomické a sociálne aspekty encykliky a mnohých prekvapil nevšedným pohľadom na chudobu. Marcela Dobešová inšpirovala hnutia a združenia k tvorivému, transparentnému a efektívnemu financovaniu aktivít. Stretnutia sa zúčastnil aj hosť z Poľska – člen Pápežskej rady pre laikov – Karol Zyczkowski z Krakova.

Súčasťou stretnutia bolo i valné zhromaždenie FKI. Toto Fórum 5 rokov pôsobí ako občianske združenie a v súčasnosti má 23 členov a množstvo spolupracujúcich inštitúcií. **Katarína Hulmanová**

Požehnanie obnoveného chrámu v Ľuboticiach

Vo filiálnej obci farnosti Nižná Šebastová v Ľuboticiach, v okrese Prešov, požehnal 29.11. 2009 pomocný košický biskup Mons. Bernard Bober obnovený kostol Narodenia Panny Márie. V roku 1806 postavili v obci Ľubotice prvý kostol. V priebehu 19. a 20. storočia ho viackrát renovovali. Potreby veriacich, ale hlavne čas si v posledných rokoch opäť vyžiadali úpravy exteriéru a interiéru chrámu. Tie sa zavŕšili slávnostnou bohoslužbou. V homílii biskup Bober vyzdvihol význam chrámu a v spojitosti so začiatkom adventného obdobia ho prirovnal k Betlehemu, miestu – kde môžeme nájsť Boha. **Jaroslav Fabian**

V lyžiarskom stredisku Plejsy požehnali kríž

Lyžiarstvo v Krompachoch má asi 140. ročnú tradíciu. Na najvyššom bode lyžiarskeho strediska Plejsy veriaci postavili kríž, symbol našej spásy a v sobotu odpolednia 28. novembra 2009 bol požehnaný ThLic. Štefanom Kosturkom. Po požehnaní nasledovalo malé agapé pre všetkých účastníkov, na ktoré pozvala primátorka mesta Ing. Iveta Rušinová. **Štefan Kosturko**